13/08/2020

Ο Μ. Χαρακόπουλος στο Πρακτορείο Ορθοδοξία: Η Τουρκία διενεργεί μια “Γενοκτονία Μνήμης” – Ήρθε η ώρα να πούμε “Φτάνει πια!”

/ Συνεντεύξεις

Για βανδαλισμούς που “πιστοποιούν τη βαθιά και ευρέως διαδεδομένη ασθένεια της τουρκικής κοινωνίας” κάνει λόγο ο επικεφαλής της ελληνικής αντιπροσωπείας στη Διακοινοβουλευτική Συνέλευση Ορθοδοξίας (ΔΣΟ), βουλευτής Λαρίσης της Νέας Δημοκρατίας, Μάξιμος Χαρακόπουλος με συνέντευξή του στο Πρακτορείο Εκκλησιαστικών Ειδήσεων Ορθοδοξία και τη δημοσιογράφο Ναταλία Δανδόλου, με αφορμή τις θλιβερές εικόνες που είδαν το φως της δημοσιότητας από τουρκικά μέσα, για τους βανδαλισμούς στις αγιογραφίες της Παναγίας Σουμελά.

ΔΙΑΒΑΣΤΕ – Βανδάλισαν την Παναγία Σουμελά

Ο κ. Χαρακόπουλος τονίζει ότι η λογική αυτή “φαίνεται να διαπερνά την επίσημη τουρκική πολιτική που διενεργεί εδώ και χρόνια μια **“γενοκτονία της μνήμης”, σε συνέχεια της γενοκτονίας των Χριστιανών της Ανατολής στις αρχές του 20ού αιώνα”**

” Αυτό υποδηλώνουν οι οργανωμένες μετατροπές των βυζαντινών εκκλησιών σε τζαμιά, αλλά και η εξαφάνιση άλλων μνημείων και τόπων λατρείας” υπογραμμίζει, προσθέτοντας ότι “**η τουρκική ηγεσία διακατέχεται πλέον από έναν παροξυσμό μεγαλοϊδεατισμού, που περιλαμβάνει στοιχεία νέο-οθωμανικά και εθνικιστικά, και θεωρεί ότι όλα επιτρέπονται”**

“Δυστυχώς, η διεθνής κοινή γνώμη και ιδιαιτέρως οι κυβερνήσεις σε δύση και ανατολή, λόγω γεωοικονομικών υπολογισμών **κάνουν πως δεν βλέπουν τα όσα απαράδεκτα συμβαίνουν”** υπογραμμίζει, λέγοντας “Τώρα, όμως, ήλθε η στιγμή να πούμε ένα “φθάνει”.

Ο κ. Χαρακόπουλος αναφέρει επίσης ότι τον Σεπτέμβριο, εφόσον το επιτρέψουν οι συνθήκες με την πανδημία, θα πραγματοποιηθεί στην Κρήτη, στα Χανιά, η Γενική Συνέλευση του ΔΣΟ. Μάλιστα, θα συμπέσει τις ίδιες ημέρες με τη συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης, του οποίου η Ελλάδα αυτό το διάστημα ασκεί την προεδρία. **“Χωρίς αμφιβολία, εκεί θα συζητήσουμε και την κατάσταση των βυζαντινών μνημείων στην Τουρκία και την μετατροπή της Αγίας Σοφίας σε τζαμί” υπογραμμίζει.**

“Μετά την λειτουργία στη Σουμελά η επιβλητική εκκλησία της Αγίας Σοφίας των Μεγαλοκομνηνών στην Τραπεζούντα, που λειτουργούσε ως μουσείο, μετετράπη σε τζαμί. Τώρα προσχηματικά, λόγω των αντιδράσεων για την μετατροπή της Αγίας Σοφίας στην Πόλη σε τζαμί, δίνουν την Ιερά Μονή για λειτουργία το Δεκαπενταύγουστο, ενώ αρχικά η νομαρχία Τραπεζούντος είχε απαντήσει αρνητικά στο Πατριαρχείο επικαλούμενη την πανδημία” τονίζει, εκφράζοντας παράλληλα απαισιοδοξία για το μέλλον: “**Κανείς, ωστόσο, λαμβάνοντας υπόψη το κλίμα που επικρατεί σήμερα στην Τουρκία, δεν μπορεί να είναι βέβαιος για το μέλλον του προσκυνήματος και της Μονής”**

Ο Έλληνας βουλευτής μιλά επίσης για **τις προσπάθειες που καταβάλει το Οικουμενικό Πατριαρχείο**, για τα προσωπικά του βιώματα από την επίσκεψη στην Παναγία Σουμελά, αλλά και από **την πρόσφατη μετάβασή του στο Άγιο Όρος**

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΟΛΟΚΛΗΡΗ ΤΗ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Πρόσφατα δόθηκαν στη δημοσιότητα φωτογραφίες από τις αγιογραφίες στην Παναγία Σουμελά, οι οποίες φαίνονται να έχουν υποστεί εκτεταμένες καταστροφές. Ποιο είναι το πρώτο σχόλιό σας και τι συναισθήματα σάς προκαλεί;

Οι φωτογραφίες που δημοσιεύθηκαν σε τουρκικό ιστότοπο και δείχνουν τις αγιογραφίες κατεστραμμένες, με τα μάτια των Αγίων βγαλμένα και τα ονόματα των βανδάλων σκαλισμένα επάνω τους προκαλούν σε κάθε πολιτισμένο άνθρωπο θλίψη και αγανάκτηση. Πρόκειται για συμπεριφορές που εκδηλώνουν μισαλλοδοξία και έλλειψη σεβασμού, όχι μόνο στην πίστη του άλλου, αλλά και στα μνημεία πολιτισμού. Δυστυχώς, πρόκειται για ένα πολύ διαδεδομένο φαινόμενο στην Τουρκία και όχι μόνο. Εκτός από αμόρφωτους νεαρούς που ‘‘χουλιγκανίζουν’’ λόγω άγνοιας -ακόμη και στην Ελλάδα-, οι φανατικοί βάνδαλοι που τελούν τέτοιες πράξεις το κάνουν με ένα αίσθημα ικανοποίησης. Είναι πράξεις θα έλεγα ανάλογες με αυτές των Ταλιμπάν που ανατινάζουν τα βουδιστικά μνημεία, ή του Ισλαμικού

Κράτους που ισοπεδώνει μη μουσουλμανικά λατρευτικά μνημεία στην Μέση Ανατολή. Οι βανδαλισμοί αυτοί πιστοποιούν τη βαθιά και ευρέως διαδεδομένη ασθένεια της τουρκικής κοινωνίας, που αφιονίζεται με το μίσος εναντίον όσων δεν είναι ίδιοι. Το πιο επικίνδυνο είναι ότι αυτή η λογική φαίνεται να διαπερνά την επίσημη τουρκική πολιτική που διενεργεί εδώ και χρόνια μια “γενοκτονία της μνήμης”, σε συνέχεια της γενοκτονίας των Χριστιανών της Ανατολής στις αρχές του 20ού αιώνα. Αυτό υποδηλώνουν οι οργανωμένες μετατροπές των βυζαντινών εκκλησιών σε τζαμιά, αλλά και η εξαφάνιση άλλων μνημείων και τόπων λατρείας.

Τι προτείνετε;

Για να σταματήσουν αυτά τα απεχθή φαινόμενα στη σημερινή Τουρκία χρειάζεται πρωτίστως η πίεση της διεθνούς κοινότητας. Είναι φανερό ότι η τουρκική ηγεσία διακατέχεται πλέον από έναν παροξυσμό μεγαλοϊδεατισμού, που περιλαμβάνει στοιχεία νέο-οθωμανικά και εθνικιστικά, και θεωρεί ότι όλα επιτρέπονται. Δυστυχώς, η διεθνής κοινή γνώμη και ιδιαιτέρως οι κυβερνήσεις σε δύση και ανατολή, λόγω γεωοικονομικών υπολογισμών κάνουν πως δεν βλέπουν τα όσα απαράδεκτα συμβαίνουν. Οι αντιδράσεις είναι λιγότερο και από χλιαρές. Το αποτέλεσμα είναι η Τουρκία να αποθρασύνεται και να ανεβαίνει επίπεδο

προκλητικότητας. Τώρα, όμως, ήλθε η στιγμή να πούμε ένα “φθάνει”. Και για τούτο απαιτούνται πρωτοβουλίες για μια διεθνή κινητοποίηση, που θα περιλαμβάνει ακόμη και κυρώσεις. Ειδικά για την Παναγία Σουμελά, πιστεύω ότι θα πρέπει το υπουργείο Πολιτισμού να προβεί σε διεθνή καταγγελία των βανδαλισμών, να απαιτήσει την διενέργεια αυτοψίας από μια διεθνή ομάδα εμπειρογνωμόνων και την αποκατάσταση των ζημιών που έχουν γίνει. Επιπλέον, η Ιερά Μονή να ενταχθεί στον κατάλογο των προστατευόμενων μνημείων παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς. Ρόλο σε αυτήν την προσπάθεια μπορούν να διαδραματίσουν και οι οργανώσεις των απανταχού Ποντίων.

Ως επικεφαλής της ελληνικής αντιπροσωπείας στη Διακοινοβουλευτική Συνέλευση Ορθοδοξίας σχεδιάζεται να αναλάβετε κάποιες πρωτοβουλίες κι αν ναι ποιες;

Χωρίς αμφιβολία η ΔΣΟ, ένας θεσμός που συγκεντρώνει βουλευτές από 25 κράτη, μπορεί να συμβάλει στην διεθνοποίηση του ζητήματος των βανδαλισμών της Παναγίας Σουμελά. Ήδη, τα προηγούμενα χρόνια, έχουμε αναδείξει σε διεθνή κλίμακα τις διώξεις των Χριστιανών της Μέσης Ανατολής, που συντελούνται δυστυχώς, κάτω από το αδιάφορο βλέμμα της διεθνούς κοινότητας –ουσιαστικά πρόκειται για μια νέα γενοκτονία- αλλά και τις καταστροφές των χριστιανικών εκκλησιών σε περιοχές όπως η κατεχόμενη Κύπρος. Τον Σεπτέμβριο, εφόσον το επιτρέψουν οι συνθήκες με την πανδημία, θα πραγματοποιηθεί στην Κρήτη, στα Χανιά, η Γενική μας Συνέλευση. Μάλιστα, θα συμπέσει τις ίδιες ημέρες με τη συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης, του οποίου η Ελλάδα αυτό το διάστημα ασκεί την προεδρία. Χωρίς αμφιβολία, εκεί θα συζητήσουμε και την κατάσταση των βυζαντινών μνημείων στην Τουρκία και την μετατροπή της Αγίας Σοφίας σε τζαμί. Ήδη έχουμε προβεί στην πρόσφατη συνεδρίαση της Διεθνούς Γραμματείας της ΔΣΟ σε ψήφισμα διαμαρτυρίας για την ανάδειξη του ζητήματος σε διεθνείς οργανισμούς, σε κυβερνήσεις και, κυρίως, σε κοινοβούλια. Από πλευράς μας είμαστε αποφασισμένοι να μην αφήσουμε να ξεχαστεί αυτή η υπόθεση.

Με δεδομένη την μικρασιατική καταγωγή σας, ποια είναι τα βιώματά σας για τις εκκλησίες στη Μικρά Ασία, που αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν οι πρόγονοί μας;

Μου έχει δοθεί η ευκαιρία να επισκεφθώ δεκάδες εκκλησίες σε όλη τη Μικρά Ασία, και ιδιαιτέρως στην Καππαδοκία, την οποία αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν οι παππούδες μου μετά την υποχρεωτική ανταλλαγή των πληθυσμών που επέβαλε η συνθήκη της Λωζάνης το 1923. Πολλές από αυτές τις επισκέψεις έγιναν στο πλαίσιο ενός ετήσιου προσκυνήματος που τελούσε ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος. Σε κάποιες από αυτές τελέστηκε η Θεία Λειτουργία για πρώτη φορά μετά τη μικρασιατική καταστροφή. Οι κατανυκτικές στιγμές που ζήσαμε

είναι δύσκολο να περιγραφούν με λόγια. Δυστυχώς, οι εικόνες που αντικρίσαμε ήταν αυτές της εγκατάλειψης, της φθοράς και της καταστροφής. Αυτό που συνέβη στην Παναγία Σουμελά, με τα βγαλμένα μάτια των Αγίων και τα ονόματα των περήφανων “δραστών” το συναντήσαμε πολλές φορές. Ο Οικουμενικός Πατριάρχης επιχειρεί εδώ και δεκαετίες να διασώσει ότι μπορεί όχι μόνον από την φθορά του χρόνου αλλά και από τη λήθη που επιχειρούν να επιβάλουν οι Τούρκοι στην ένδοξη βυζαντινή παρουσία στα χώματα της Μικράς Ασίας.

Το 2010 επισκεφθήκατε ο ίδιος την Παναγία Σουμελά. Τι αντικρίσατε;
Είχα την τύχη να είμαι μεταξύ των προσκυνητών που λειτουργηθήκαν το 2010, στην πρώτη, μετά την Έξοδο των Ελλήνων του Πόντου, λειτουργία, έπειτα από 88 χρόνια στην Ιερά Μονή Παναγίας Σουμελά, αυτού του φάρου της Ορθοδοξίας και πνευματικού κέντρου των Ποντίων, στην Τραπεζούντα. Η συγκίνηση όλων μας ήταν τεράστια. Αν και είδαμε εκτεταμένους βανδαλισμούς και παρεμβάσεις σε αγιογραφίες, που είχαν καταστραφεί από το 1922 και δεν είχαν να κάνουν με την ορθόδοξη παράδοση, υπήρξε η ελπίδα ότι κάτι άλλαζε, ότι θα μπορούσε να υπάρξει έστω και μια περιορισμένη αναγέννηση των ορθόδοξων εκκλησιών. Δυστυχώς, όμως, άλλαι αι βουλαί των νέο-οθωμανών. Μετά την λειτουργία στη Σουμελά η επιβλητική εκκλησία της Αγίας Σοφίας των Μεγαλοκομνηνών στην Τραπεζούντα, που λειτουργούσε ως μουσείο, μετετράπη σε τζαμί. Τώρα προσχηματικά, λόγω των αντιδράσεων για την μετατροπή της Αγίας Σοφίας στην Πόλη σε τζαμί, δίνουν την Ιερά Μονή για λειτουργία το Δεκαπενταύγουστο, ενώ αρχικά η νομαρχία Τραπεζούντος είχε απαντήσει αρνητικά στο Πατριαρχείο επικαλούμενη την πανδημία. Κανείς, ωστόσο, λαμβάνοντας υπόψη το κλίμα που επικρατεί σήμερα στην Τουρκία, δεν μπορεί να είναι βέβαιος για το μέλλον του προσκυνήματος και της Μονής.

Πρόσφατα επισκεφθήκατε το Άγιο Όρος. Ποιες είναι εντυπώσεις σας;
Το προσκύνημα στο “περιβόλι της Παναγίας” είναι μια μοναδική εμπειρία. Το Άγιον Όρος είναι οικουμενικός φάρος Ορθοδοξίας, στο οποίο προσβλέπουμε πάντοτε γιατί εκπέμπει ορθοδοξία και εκκλησιαστικό ήθος και φρόνημα σε όλο τον ορθόδοξο κόσμο. Είναι ξεχωριστή ευλογία για την πατρίδα μας ότι το Όρος, αυτός ο τόπος συνάντησης ορθοδόξων μοναχών, βρίσκεται στην ελληνική επικράτεια.

Τέλος θα ήθελα ένα σχόλιο από εσάς για την μετατροπή της Αγίας Σοφίας σε τέμενος.
Πρόκειται για μια απαράδεκτη απόφαση που είναι ύβρις προς τον πολιτισμό και τις ανθρώπινες αξίες. Η τουρκική ηγεσία αναδεικνύοντας ως βασική αρχή το δίκαιο της κατάκτησης, γυρίζει το ρολόι της ιστορίας στον μεσαίωνα, επιστρέφει στα 1453. Πρόκειται για ένα όνειδος που θα έπρεπε να είχε καταδικαστεί πάραυτα και με συγκεκριμένες κυρώσεις από τη διεθνή κοινότητα και κυρίως από τα χριστιανικά κράτη. Κάτι τέτοιο, δυστυχώς, δεν συνέβη. Ο Ερντογάν είναι φανερό ότι ξεδιπλώνει την νέο-οθωμανική του ατζέντα και εξαφανίζει την κεμαλική κληρονομιά, για να ικανοποιήσει το ισλαμιστικό του ακροατήριο της Ανατολίας. Η πράξη του αυτή αν δεν βρει αποφασιστική απάντηση από την διεθνή κοινότητα - άραγε ποιος ο ρόλος των διεθνών οργανισμών, όπως η UNESCO, αν δεν μπορούν ή δεν θέλουν να ανατρέψουν τέτοιες ουσιώδεις παραβιάσεις των αρχών τους;- η συνέχεια θα είναι ακόμη χειρότερη. Σε κάθε περίπτωση, όσες κουρτίνες και χαλιά

κι αν βάλουν στην Αγιά Σοφιά, αυτή θα παραμένει το αγλάισμα της Ορθοδοξίας, η δόξα του Βυζαντίου, η Μεγάλη Εκκλησία, το σημείο αναφοράς του ορθόδοξου κόσμου.

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΕΠΙΣΗΣ –Παναγία Σουμελά: Διαψεύδει η Τουρκία τους βανδαλισμούς
Θα λειτουργήσει η Παναγία Σουμελά ανακοίνωσε το Οικουμενικό Πατριαρχείο